

Sygn. akt: I C 1143/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., dnia 11 lutego 2016r.

Sąd Rejonowy w Lubinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Pozlewicz-Szymańska

Protokolant: sekretarka Wioletta Mróz

po rozpoznaniu w dniu 02 lutego 2016r. w Lubinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. A.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. A. kwotę 11.558,91 zł (jedenaście tysięcy pięćset pięćdziesiąt osiem złotych 91/100) wraz z odsetkami:

- ustawowymi licznymi od kwoty 10.000,00 złotych od dnia 08.05.2014 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie licznymi od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty;

- ustawowymi odsetkami za opóźnienie licznymi od kwoty 1.558,91 złotych od dnia 11.02.2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.041,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje powodowi, aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lubinie kwotę 126,55 zł, tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

V. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Lubinie kwotę 295,27 zł, tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

I C 1143/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 maja 2014 roku w skierowanym przeciwko (...) S.A. w W. powód A. A. domagał się zasądzenia kwoty 15 000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz ustawowymi odsetkami od 8 maja 2014 do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 29 marca 2013 roku uległ wypadkowi. Sprawcą wypadku była osoba, której samochód ubezpieczony był u strony pozwanej. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powodowi łącznie kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz dokonała zwrotu kosztów leczenia w wysokości 1.922 zł oraz zwrotu kosztów przejazdu w kwocie 517,38 zł. W wyniku wypadku powód doznał stłuczenia głowy skręcenia kręgosłupa szyjnego. Doznał również urazów w sferze psychiki w postaci zaburzeń snu, w nadmiernego wyczerpania psychicznego oraz ogólnej nerwowości. Nadto strona powodowa wskazała, że na skutek doznanych obrażeń powód doznał ograniczeń w życiu codziennym, osobistym jak i zawodowym. Uzasadniając roszczenie w

zakresie odsetek strona powodowa wskazała, że ostateczną decyzję w zakresie zadośćuczynienia strona pozwana wydała 7 maja 2014 roku.

Powód w piśmie z dnia 10 października 2014 roku (k. 56-57) rozszerzył powództwo, domagając się od strony pozwanej kwoty 1.558,91 zł wraz odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wyroku. Żądana kwota należna jest powodowi tytułem zapłaty kosztów związanych z dojazdem do placówek medycznych. Kwota ta stanowi różnicę pomiędzy kwotą wypłaconą przez stronę pozwaną na etapie postępowania likwidacyjnego, a kwotą żadaną przez powoda. Strona pozwana w sposób błędny wyliczyła koszty dojazdu do placówek medycznych, które powinny być wyliczone według rozliczeń obowiązujących przy zwrocie kosztów podróży służbowych tj. $3.370,30 \text{ (km)} \times 0, (...) = 2.816,90$ złotych.

W odpowiedzi na pozew i strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Wskazała, że wypłacone dotychczas odszkodowanie stanowi pełne zadośćuczynienie za doznaną przez powoda krzywdę. Argumentowała, że doznany przez powoda uszczerbek w postaci skręcenia kręgosłupa odcinka szyjnym nie uzasadnia przyznania zadośćuczynienia w łącznej kwocie 25 000 zł, również doznany uszczerbek psychiczny nie uzasadnia dopłaty zadośćuczynienia w kwocie 15 000 zł. Strona pozwana podkreśliła, że wysokość zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 29 marca 2013 r. K. T. kierując pojazdem marki T. (...) o nr rej (...) nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując pojazdem mechanicznym nie zachowała bezpośredniej odległości pomiędzy pojazdami i doprowadziła do zderzenia z pojazdem kierowanym przez powoda. W czasie zdarzenia powód podróżował z żoną i dzieckiem. Sprawczyni tego zdarzenia była ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej.

Po zdarzeniu powód został objęty opieką specjalistyczną w (...) Centrum (...) w L., gdzie po wykonaniu badań rozpoznano stłuczenie głowy oraz skręcenie kręgosłupa szyjnego. Nadto powód otrzymał skierowanie na dalsze specjalistyczne badania.

Przed wypadkiem powód nie miał problemów zdrowotnych ani ortopedycznych, ani neurologicznych, ani psychiatrycznych. Po wypadku powód przebywał na zwolnieniu lekarskim przez 28 dni. Wówczas, tak jak w chwili obecnej, pracował w (...) Polska jako operator obrabiarek, jest to praca fizyczna. Po wypadku powodowi zalecono noszenie kołnierza ortopedycznego, który nosił przez 1 miesiąc. W związku z dolegliwościami bólowymi brał środki przeciwbólowe takie jak K., I.. Był rehabilitowany przez 10 dni, odbył jeden cykl rehabilitacyjny, po którym czuł się lepiej. Powód po wypadku korzystał również z pomocy psychologa, u którego był na trzech wizytach. Bezpośrednio po wypadku żona powoda straciła ciężę. Po 2 tygodniach od wypadku powód zaczął odczuwać bóle w okolicach kręgosłupa lędźwiowego. Bezpośrednio po wypadku powód wymagał pomocy osób trzecich. Nie mógł prowadzić samochodu, nie sprzątał, nie gotował przed wypadkiem wykonywał te czynności. Powód do dzisiaj odczuwa bóle oraz ma problemy z koncentracją. Powód pracuje w wymuszonej pozycji, co jest po urazie kręgosłupa szyjnego dla niego dolegliwe. Musi częściej robić przerwy w pracy ponieważ drętwieją mu ręce i czuje pieczenie w okolicach szyi. Zmniejszyła się aktywność fizyczna powoda. Aktualnie powód nie leczy się i nie korzysta z lekarzy. Powód w chwili wypadku miał 33 lata.

(dowód : słuchany w charakterze strony powód k. 53-53 verte)

U powoda rozpoznano stan po urazie skrętnym kręgosłupa szyjnego, obecnie bez ograniczenia ruchomości oraz bez objawów korzeniowych w badaniu przedmiotowym. Nadto stwierdzono zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego w wywiadzie, obecnie bez żadnych ograniczeń ruchomości lub objawów korzeniowych, schorzenie to nie zostało powiązane z wypadkiem. W przyszłości nie dojdzie do powstania nowych schorzeń w wyniku przebytego urazu. W związku z urazem szyi u powoda stwierdzono 2% uszczerbku na zdrowiu.

Lekarz neurolog rozpoznał u powoda uraz kręgosłupa szyjnego, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego, wypuklinę jądra miążdżystego na poziomie C6-7 oraz uraz głowy. Stwierdził uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %. Skutkiem wypadku jest uskarżanie się powoda na bóle okolicy szyjnej kręgosłupa z mrowieniem palców pojawiających się podczas wymuszonej pozycji. Powód powinien unikać przymusowego niekorzystnego położenie kręgosłupa szyjnego jak również wykonywać codzienne ćwiczenia kręgosłupa szyjnego.

Na skutek wypadku komunikacyjnego z dnia 29 marca z 2013 roku związanego z poczuciem zagrożenia życia własnego, a przede wszystkim żony i córki powód doznał urazu psychicznego. Pojawiło się objawy zespołu stresu pourazowego w postaci reakcji depresyjno lękowych, które nadal występują i rzutują na ogólne funkcjonowanie społeczne powoda. Badany doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 4 %. Rokowania na przyszłość są pomyślne nasilone objawy będą stopniowo się wycofywały wraz z upływem czasu. W konsekwencji obrażeń fizycznych u powoda wystąpiły okresowe trudności z wykonywaniem pracy zawodowej, a wzmożona chwiejność emocjonalna powodujące problemy w relacjach z pracownikami skutkowałą rezygnacją z kierowania zespołem. Powód przeżywał i nadal przeżywa poczucie odpowiedzialności za bezpieczeństwo żony i córki. Unika wyjazdów samochodem z rodziną, boleśnie przeżywa utratę dziecka po wypadku oraz problemy zdrowotne córki. Odczuwa lęk w sytuacjach drogowych, nadwrażliwość, powroty pamięcią owego zdarzenia i zaburzenia snu.

(dowód : opinia biegłego S. G. k. 69-71, opinia E. M. k. 125-127, opinia biegłej R. N. k. 90-93 i 122, dokumentacja lekarska)

W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powodowi zadośćuczynienie w łącznej kwocie 10.000 złotych. Decyzję o wypłacie w/w zadośćuczynienia strona pozwana podjęła w dniu 7 maja 2014r. W związku z dojazdami do placówek medycznych na leczenie i konsultację powód pokonał 3.370,00 km samochodem o poj. powyżej 900m. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 517,38 zł. (okoliczności bezsporne, akta szkodowe,).

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Stan faktyczny pomiędzy stronami był częściowo sporny. Sporna pomiędzy stronami pozostawała kwestia oceny stanu zdrowia powoda, a co za tym idzie wysokości zadośćuczynienia.

Jak wynika z materiału dowodowego zebranego w sprawie, a w szczególności z opinii biegłych z zakresu ortopedii i traumatologii, neurologa, psychologii, jak również z dowodów z dokumentacji lekarskiej przedłożonej przez powoda i informacji podanych przez niego słuchanego w charakterze strony - skutki zdarzenia z dnia 29 marca 2013 r., jeżeli chodzi o zdrowie powoda są daleko idące. Polegają one nie tylko na odczuwalnych do dzisiaj i wymagających ciągłego leczenia dolegliwościach związanych z urazem kręgosłupa szyjnego ale również dolegliwościach w sferze psychiki powoda.

Sąd rozpoznając powyższą sprawę w zakresie rodzaju obrażeń, uszczerbku na zdrowiu oraz rokowań na przyszłość odnośnie stanu zdrowia powoda oparł się na opiniach biegłych. W ocenie sądu opinie te, a w szczególności opinia biegłego z zakresu zostały sporządzone rzetelnie i wyczerpująco. Zawierały odpowiedzi na pytania zadane przez sąd i są w pełni przydatne do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Zgodnie z treścią art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia lub jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przy czym zadośćuczynienie, o którym mowa w przepisie 445 k.c. ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej wyrażającą się krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych i ma polegać na przyznaniu poszkodowanemu

odpowiedniej sumy pieniężnej. Jeżeli zaś chodzi o pojęcie „sumy odpowiedniej”, które ma pojęcie nieo określone, to zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury i doktryny, odpowiednia suma zadośćuczynienia powinna w sposób całościowy stanowić rekompensatę pieniężną za krzywdę doznaną przez poszkodowanego. Należy również podkreślić, iż z jednej strony kwota zadośćuczynienia powinna przedstawiać dla poszkodowanego ekonomicznie odczuwalną wartość, z drugiej zaś nie może prowadzić do jego bezpodstawnego wzbogacenia. Wysokość zadośćuczynienia powinna być – przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego – utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Zadośćuczynienie winno pozostawać w zależności od intensywności tych cierpień, czasu ich trwania, ujemnych skutków zdrowotnych, jakie osoba poszkodowana będzie zmuszona znosić w przyszłości. Istotnym elementem indywidualizującym wysokość zadośćuczynienia jest także wiek poszkodowanego. Mając na uwadze powyższe wskazówki, ustalając wysokość należnego powódki zadośćuczynienia sąd uwzględnił :

- okoliczność, że powód przez pierwszy miesiąc po wypadku odczuwał silne bóle kręgosłupa szyjnego, był 28 dni na zwolnieniu lekarskim, w tym okresie zmuszony był chodzić w kołnierzu ortopedycznym i zażywać leki przeciwbólowe,
- w tym okresie czynności związane z wykonywaniem czynności życia codziennego sprawiały powodowi trudności,
- w związku z urazem kręgosłupa powód był zmuszony odbyć szereg wizyt lekarskich oraz rehabilitację,
- u powoda silne wystąpiły objawy stresu pourazowego w postaci reakcji depresyjno lękowych, które nadal występują i rzutują na ogólne funkcjonowanie społeczne powoda,
- powód do dzisiaj odczuwa dolegliwości bólowe i ograniczenia w pracy w postaci mrowienia rąk w związku z urazem kręgosłupa szyjnego.

W tych okolicznościach sąd uznał, że adekwatnym do krzywdy, jaką doznał powód jest zadośćuczynienie w łącznej wysokości 20.000 zł.

W ocenie sądu kwota ta mogłaby zminimalizować odczucie krzywdy i dostatecznie zrekompensować ją w wymiarze finansowym. Zdaniem sądu wysokość przyznanego zadośćuczynienia nie jest nadmierna, ani w stosunku do doznanej krzywdy powoda i stosunków majątkowych społeczeństwa, ani też nie zmierza do wzbogacenia powoda. Nie ulega bowiem wątpliwości, że zarówno samo zdarzenie jak i potem odczuwane przez powoda dolegliwości bólowe musiały być związane z bólem bardzo dokuczliwym bezpośrednio po wypadku przez okres co najmniej 1 miesiąc. Nie uszło uwadze sądu, że powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu. Skutki wypadku powód odczuwa do dzisiaj.

Nie uszło uwadze sądu, że powód na skutek zdarzenia doznał znacznych dolegliwości związanych ze stanem psychicznym. Jak wynika z zebranego materiału dowodowego powód bardzo przeżył całe zdarzenie. Ja wynika z opinii biegłej psycholog powód przeżywał i nadal przeżywa poczucie odpowiedzialności za bezpieczeństwo żony i córki. Unika wyjazdów samochodem z rodziną, boleśnie przeżywa utratę dziecka po wypadku

Nadto powód jest osobą stosunkowo młodą dlatego też w ocenie sądu dolegliwości odczuwane przez niego w postaci utrudnień w pracy, konieczności zmian stanowiska pracy, zmniejszenie aktywności fizycznej nie pozostają bez znaczenia dla komfortu życia powoda jak również jakości życia.

Z usprawiedliwione uznał sąd również roszczenie powoda w zakresie odszkodowania za dojazdy do placówek medycznych.

Podstawę prawną odszkodowania stanowi przepis art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. W judykaturze i piśmiennictwie wskazuje się, iż poszkodowany może domagać się kompensaty wszelkich kosztów, a więc: kosztów leczenia (pobytu w szpitalu, konsultacji u wybitnych specjalistów, dodatkowej pomocy pielęgniarstwa, koszty lekarstw

itp.), kosztów transportu a nawet kosztów odwiedzin osób bliskich. W ocenie sądu poniesione przez powoda koszty związane z dojazdami na wizyty lekarskie były w pełni uzasadnione. Wszystkie zgłoszone przez powoda dojazdy mają uzasadnienie w dokumentacji lekarskiej przedłożonej przez powoda. Nadto okoliczność, że powód przejechał 3.370,00 km nie była kwestionowana w toku postępowania likwidacyjnego. Mnożąc tę liczbę kilometrów przez stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu samochodowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ wynoszącą 0, (...) sąd ustalił koszty dojazdu na kwotę złotych 2.816,90 złotych, od której odjęto kwotę kosztów dojazdu wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego zasądzając różnicę.

Usprawiedliwione co do zasady było również roszczenie powoda w zakresie dotyczącym odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia. Zgodnie z art. 14 ust. 1. ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003r, nr 124 poz. 1152) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie to niewątpliwie uprawniony nie ma możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie. Stanowiska tego nie podważa pozostawienie przez ustawę zasądzenia zadośćuczynienia i określenia jego wysokości w pewnym zakresie uznaniu sądu. Przewidziana w art. 445 § 1 k.c. możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Mimo więc pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądzający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaratywny. Wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie należnego zadośćuczynienia, może się różnie kształtować w zależności od okoliczności sprawy. Rozstrzygnięcie o odsetkach zostało wydane na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

Jednocześnie sąd uznał, że żądanie zapłaty zadośćuczynienia ponad kwotę 20.000 złotych jest wygórowane. W szczególności przeprowadzone w toku postępowania dowody nie wykazały w sposób jednoznaczny, że schorzenie w postaci urazu kręgosłupa w części lędźwiowej należy wiązać ze zdarzeniem z dnia 23 marca 2013 r., sąd ustalenia te poczynił w oparciu o opinię biegłego S. G.. Z tych względów sąd oddalił żądanie o zapłatę zadośćuczynienia co do kwoty 5000 złotych.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu w sprawie o odszkodowanie za zniszczony motor i inne, wydano na podstawie art. 98, 99, 100 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Koszty te zostały stosunkowo rozdzielone. Powód wygrał w 70 %, poniósł łączne koszty 3.945 złotych, dlatego należą mu się koszty w wysokości 70% z tej kwoty tj. 2.761,50 złotych, natomiast pozwany poniósł koszty w wysokości 2.400 złotych i należą mu się koszty w kwocie 720 złotych. Dlatego sąd zasądził w punkcie III koszty w wysokości 2.041,50 złotych.

Jednocześnie na podstawie art. 83 ust. 2 w związku z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zobowiązano powoda i stronę pozwaną do pokrycia w sprawie (stosownie do wygranej/przegranej), wydatku w postaci wynagrodzenia biegłego wypłaconych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

Mając powyższe na uwadze sąd orzekł jak w sentencji wyroku.